

FIAT

mała historia emblematu

Krótki wstęp

Prezentacja nowego emblematu firmy FIAT dała mi podstawę do napisania i pokazania, w skróconej formie, jego ponad stuletniej tradycji. Temat pojawił się najpierw na moim blogu. Na prośby czytelników, sprokurowałem go w formie łatwiejszej do pobrania.

Nowy emblemat FIAT

Nowe logo nawiązuje do tradycyjnych emblematów tej firmy swoim kolistym obrysem i czerwienią tarczy wewnętrznej. Zgrabnie uproszczone i oddające ducha współczesnej stylistyki nadwozi samochodowych FIATa.

Naturalnie jednym się podoba, innym nie, dyskusje na forach były dość emocjonalne, ale przyznam mało konkretne. Padały zarzuty o zbyt dużym uprzedzeniu, zbyt częstych zmianach logo rozmywających wizerunek, a nawet padały twierdzenia, że stare logo, z lat 1968-1999, było najlepsze i najbardziej charakterystyczne.

Posłużę się cytataми zaczerpniętymi, dość przypadkowo, z owych dyskusji, jednak oddających zastrzeżenia jakie budzi nowy emblemat:

“...mnie również liternictwo b. nieodpowiada, takie na siłę niby ciężko nowoczesne miałybyć po zmianie, a dla mnie kompletnie nie pasuje do marki już lepsze było to przed tymi zmianami kiedy za pamiętnych czasów logotyp Fiata był na prostym granatowym tle o prostej czcionce z kursywą, dobrym rozświetleniu liter.”

“..ta daleko odbiegająca jest właśnie całą tradycją w tym kraju. Nie będę udawał, że znam historię marki 100 lat do tyłu ani tym bardziej korzeni - znam o tyle ile towarzyszyła memu życiu w tym kraju. Jeśli te logo miało być w tym kraju najlepsze to twierdzą, że właśnie do tej tradycji którą znamy, powinna się odwoływać.”

A opisywany emblemat wyglądał tak:

Czy ten emblemat, z roku 1968, rzeczywiście jest taką tradycją w Polsce? Zapewne tak, posiadały go wszystkie prawie maluchy produkowane po roku 68, ale tradycja fiata w Polsce to przecież także wcześniejsze modele 125p. Odsłużyło mi się tych fiatów 125p sztuk cztery, żaden nie miał emblematu o którym mowa, nie miał także multipla kolegi, model 124 mego brata, ani słynny fiat abarth, jakim jeździł mój były dyrektor.

„A tak wracając do tych efektów majstrowania przy logo przez fiata to co właściwie z niego zostało? Merc ma swoją gwiazdkę, audi kółka, VW właśnie VW, opel zygzaka, renault romb, peugeot lwa, ... alfa romeo, mazda, honda, tak można długo i bardzo łatwo można to sobie przywołać w pamięci... Z fiata zostało tylko słowo „fiat” tą toporną czcionką - trochę mało”

Otóż to. Co zostało z FIATa? dobre pytanie, ano został właśnie ten logotyp, od początku konsekwentnie używany, z wyjątkiem okresu 1968-99. Zastanawiające jednak jest samo stwierdzenie „nowe logo Fiata”, używane przy okazji omawiania tego nowego emblematu. Czy naprawdę jest to nowe logo? czy jednak tylko nowy emblemat? Poniżej właściwe logo firmy Fiat

Loga nie zmieniono (może tylko mały lifting), kolejnej zmianie uległ jednak emblemat umieszczany na masce samochodu, a zawierający firmowe logo.

Zresztą, co warto zauważyć, samo logo zmian miało nie niewiele, raczej kosmetycznych, za to emblematy zmieniały się i owszem, a nawet powracały, jak w wypadku emblematu z roku 1938.

Jedynym wyjątkiem od tej „reguły” było właśnie logo i emblemat z czterema niebieskimi rombami.

Jak więc ten nowy wpisze się w historię, a i w stylistykę nadwozi, anno domini 2006? Proszę zerknąć na fotkę.

Wygląda bardzo nowocześnie, idealnie wpisując się w nowo zaprojektowany wlot powietrza. Prawda, że pięknie się prezentuje?

Historia firmy — historia emblematu

Historia emblematu FIATa zaczęła się w roku 1899, taką oto tabliczką umieszczaną na przodzie samochodu. Zawierała ona pełną nazwę producenta „FABRICA ITALIANA DI AVTOMOBILI TORINO FIAT N...” oraz miejsce na numer wyprodukowanego egzemplarza. Nie był to jeszcze, w pełnym tego słowa znaczeniu, emblemat, raczej coś w rodzaju tabliczki znamionowej producenta.

Jest to jedyny w historii firmy emblemat prezentujący pełną jej nazwę. Kolejne będą już zawierały wyłącznie skrót FIAT

Następny emblemat, zaprojektowany został profesjonalnie w stylu secesji, pojawił się dwa lata później, w roku 1901. Miał jeszcze, tak jak i poprzednik, miejsce na wybite numeru egzemplarza, tuż nad logotypem FIAT.

Trzy lata później, w 1904 r., pojawia się właściwy protoplasta emblematów fabrycznych, już bez miejsca na numer fabryczny, o pięknej owalnej formie.

Secesyjny w duchu projekt wspaniale prezentował się na masce samochodu wraz z ozdobnym zwieńczeniem korka chłodnicy.

Przetrwał ten emblemat dobre siedemnaście lat, nim pojawił się następca. Ciekawe — jeżeli przyjrzymy się ozdobie zwieńczającej chłodnicę samochodu z roku 1904 to zauważymy podobieństwo elementu środkowego, między skrzydłami, w formy wieńca laurowego wpisanego w koło, do nowego znaku zaprezentowanego w 1921 r.

Warto pamiętać, że kolejne, następujące zmiany emblematu powiązane były dość ściśle ze zmianami wyglądu nadwozi, produkowanych przez Fiata samochodów.

Rok 1925 przynosi nowy emblemat, następuje drobna modyfikacja — znika biała apła pod logotypem, litery zmieniają kolor, a wewnętrzna tarcza ciemnieje.

Kolejna zmiana nadchodzi w roku 1929. Tarcza wewnętrzna przybiera kolor niebieski, litery nie są już tak wysokie a w zamian dochodzą dwie linie ograniczające logotyp z góry i dołu.

W roku 1931 mamy sytuację dwoistą. Najpierw pojawia się lifting znaku sprzed dwu lat — tarcza przybiera kolor czerwony.

Następnie wchodzi do użytku projekt o zupełnie nowym kształcie — prostokątna forma emblematu. Logotyp wypełnia niemal całą przestrzeń czerwonego, wewnętrznego pola. Ta prostokątna forma będzie teraz modyfikowana aż po rok 68.

W roku 1932 zmianie ulega wykrój tarczy emblematu i odejście od prostokąta. Tarcza zostaje zwężona ku dołowi. Obrys zewnętrzny staje się delikatniejszy.

Rok 1938 przynosi dalej idącą zmianę wykreju tarczy emblematu i jednocześnie złamanie jej, wzdłuż linii pionowej, dostosowując znak do załamania na masce samochodu. Tarcza w dolnej części otrzymuje ostre zakończenie, powstaje pięciobok.

Dopiero w roku 1959 pojawia się kolejna wersja emblematu — zaokrąglona mocno tarcza, zostaje bardzo pogrubiony zewnętrzny otok. Wchodzi kolor złoty.

Po tym okresie emblematów o tarczach wpisanych w prostokąt FIAT powraca do formy znaku z roku 31. Tak pojawia się w roku 1965 nowy-stary emblemat. Zmodyfikowano wieniec okalający czerwoną tarczę, litera jest bardziej subtelna i proporcjonalna

Nadchodzi wreszcie przełomowy rok 1968. Czas czterech niebieskich rombów.

Następuje całkowite odejście od dotychczasowych stosowanych form emblematu i kroju logotypu. FIAT zabrał się za kompleksową strategię przekształcenia firmy w spółkę akcyjną i całkowicie nowy znak był niezbędny do zidentyfikowania tego przedsięwzięcia.

Niejako dla dopełnienia powyższego emblematu, w roku 1991, pojawia się na maskach fiatów słynne 5 kresek, pieśczośliwie zwane grilem. Czemu pięć i skąd taki pomysł? Przyglądając się obu emblematom łatwo zauważymy, iż nowy emblemat jest swoistym skrótem poprzedniego — usunięto po prostu litery nazwy pozostawiając ograniczające je pionowe linie.

Taki stan rzeczy funkcjonował aż do roku 1999, kiedy to firma postanowiła powrócić do korzeni.

W roku 1999 powstaje nowoczesna wersja emblematu ściśle powiązanego z tradycją z lat 1921-31 i 65. Tarcza wewnętrzna przybiera kolor niebieski, jak w wersji z roku 1929.

Tak dochodzimy do roku 2006 i obecnie zaprezentowanej przez FIATa wersji emblematu, będącej z jednej strony wyrazem nowoczesnego podejścia do formy jak i nawiązaniem do tradycji firmy. Z jednej strony zachowano obrys kołowy, jak w emblematkach z lat 1921-31, choć bez wieńca laurowego, z drugiej strony, wewnętrzna tarcza, mamy nawiązanie do prostokątnej, czerwonej tarczy z roku 1959.

Gwoli ścisłości warto zaznaczyć, że podane tutaj daty odnoszą się jedynie do wprowadzenia danego emblematu do użytku. Wprowadzenie nowego emblematu nie oznaczało automatycznej rezygnacji z poprzedniego i tak niektóre emblematy występowały równolegle, na różnych jednak modelach, produkowanych przez Fiata samochodów. Tę dwoistość obserwowaliśmy również na modelach 126 i 125 produkowanych w Polsce.

Dodatek polski

Warto pamiętać o obecności FIATa w Polsce już w okresie międzywojnia. To nie tylko era fiatów 125p czy maluchów.

PIERWSZY POPULARNY SAMOCHÓD SERIOWO BUDOWANY W POLSCE

NOWY POLSKI FIAT 508

Kondytny 4-co osobowy samochód z dwoma kolorami tapicerkami, kierowniczką, zdziękami i narzędziami.
ZŁ. 5400,-

BEZPIECZEŃSTWO - silnik 6-cylindrowy z wielką mocą, w pełni mechaniczne sterowanie, doskonała przyczepność na wszystkich drogach.

OSZCZĘDNOŚĆ - niskie koszty eksploatacji, oszczędność paliwa, łatwość naprawy, trwałość, wygodny i szybki przebieg, doskonała amortyzacja, dobra izolacja akustyczna, doskonała widoczność, wygodne sterowanie i poręczność na drodze.

FIAT

PRODUKCJA 1936 R. PAŃSTW. ZAKŁADÓW INŻYNIERJI W WARSZAWIE

przykład reklamy FIATa z tamtego okresu

Od 1932 montowano u nas model 508, który do seryjnej produkcji wszedł w 1936 roku pod dumną nazwą Polski FIAT 508 III Junak. Kosztowało to cacko 5400 zł...

Pokazany plakat reklamowy prezentuje również emblemat, jaki nosił ów „Polski Fiat”. Jak widać zmodyfikowany w stosunku do oryginału

Ponownie FIAT zawitał do Polski w roku 1965, kiedy zakupiono licencję na model 125, produkcja ruszyła dwa lata później, w roku 1968. Obok polska wersja emblematu FIATa. Emblemat był umieszczany na wyprodukowanych u nas egzemplarzach aż po rok 83., kiedy to definitywnie wygasły prawa do marki, choć produkcja trwała nadal.

Nastąpiła zmiana nazwy produkowanego modelu na FSO 125p, a co za tym idzie zmiana emblematu. Ale to już zupełnie inna historia znaku...

Andrzej-Ludwik Włoszczyński

Źródła:

<http://www.fiat.co.nz>
<http://www.piemonte-online.com/Magazine/Auto1/Fiat1901-3.html>
www.autohistories.com/pzinz/PolskiFiat.html
www.goodlogo.com/cases/ fiat/
www.lotnisko.net/fso/polgal.html
<http://old.timer.pl/fiaty.html>

Zapraszam na moją stronę <http://e-alw.com> i bloga www.blog.e-alw.com

Copyright Andrzej-Ludwik Włoszczyński, 2006. Wszystkie prawa zastrzeżone. Powielanie, kopiowanie i odtwarzanie w środkach masowego przekazu bez zgody autora jest zakazane.